

Toelatingsorganisatie
Kwaliteitsborging Bouw

TloKB Jaarplan 2024

Inhoud

	Inleiding	3
1	Bestuur	7
1.1	Raad van Advies	7
1.2	Governance BZK-TloKB	7
1.3	Minister van BZK en parlement	8
1.4	Werkbezoeken	8
1.5	Regulier overleg	8
1.6	Netwerken	8
2	Toetsing en Toelating	9
2.1	Toelaten van kwaliteitsborgingsinstrumenten voor de bouw	9
2.2	Aanwijzen van beoordelingsrichtlijnen en certificerende instellingen voor EKV's	9
2.3	Aanwijzen van schema's en certificerende instellingen voor CO-certificaten	10
3	Registers TloKB	11
3.1	Register instrumenten kwaliteitsborging	11
3.2	Register kwaliteitsverklaringen	11
3.3	Register gasverbrandingsinstallaties	11
4	Toezicht en Handhaving	13
4.1	KB-stelsel	13
4.1.1	Naleving van toegelaten instrumenten	13
4.1.2	Bouwen in overeenstemming met de voorschriften	15
4.1.3	Programmering nalevings- en kwaliteitsinspecties	15
4.2	CO-stelsel	16
4.2.1	Naleving van aangewezen certificatieschema's	16
4.2.2	Verminderen van koolmonoxide-ongevallen	16
4.2.3	Programmering nalevingscontroles en kwaliteitsinspecties	16
5	Monitoring en evaluatie	19
5.1	Informatieverzameling	19
5.2	Rapportage	19
5.2.1	KB-stelsel	19
5.2.2	CO-stelsel	19
5.3	Programmering	20
5.3.1	Programmering KB-stelsel	20
5.3.2	Programmering CO-stelsel	20

6	Bedrijfsvoering	21
6.1	Werk aan Uitvoering	21
6.2	Duurzaamheid	21
6.3	(Duurzaam) inkopen	21
6.4	Financiën	21
6.4.1	Tarieven 2024	21
6.4.2	Begroting 2024	23
6.4.3	Tarieven 2025	24
6.4.4	Begroting 2025	24
6.5	Informatievoorziening en ICT	24
6.5.1	WaU en importportaal	24
6.5.2	Registers	24
6.5.3	Lifecyclemanagement TloKB-ICT-systemen	24
6.5.4	Informatiebeveiliging	25
6.5.5	Toegankelijkheid TloKB-website en registers	26
6.5.6	Wet open overheid	26
6.5.7	Communicatie	26
6.6	Organisatie, personeel, huisvesting	26
6.6.1	Aandeel vrouwen in topfuncties	26
6.6.2	Gebruikers- en klanttevredenheid	27
6.6.3	Strategisch personeelsbeleid	27
6.6.4	Personeel	28
6.6.5	Gesprekscyclus	29
6.6.6	Integriteit	29
6.6.7	Ziekteverzuim	29
6.6.8	Werving personeel	29
6.6.9	Externe inhuur	30
6.6.10	Preventie institutioneel racisme	30
6.6.11	Opleiden	30
6.6.12	Medezeggenschap	30
6.6.13	Huisvesting	30
6.7	Verantwoording 2023	30
7	Risico's en beheersmaatregelen	31
7.1.1	Risico: aantrekkelijk werkgeverschap	31
7.1.2	Risico: binnen de drie stelsels	31
	Tot besluit	33

Inleiding

De Toelatingsorganisatie Kwaliteitsborging Bouw (TloKB of Toelatingsorganisatie) is per 22 april 2022 ingesteld als zelfstandig bestuursorgaan (zbo).

Figuur 1 zet de drie hoofdtaken van de TloKB naast elkaar in de kolommen kwaliteitsborging bouw (KB-taak), erkende kwaliteitsverklaringen (EKV-taak) en werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties (CO-taak).

KB-taak

Met het oog op verbetering van de bouwkwaliteit regelt de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb, Staatsblad 2019, 382)¹ een aantal taken voor de Toelatingsorganisatie. De Toelatingsorganisatie laat enerzijds instrumenten voor kwaliteitsborging (KB-instrumenten) toe tot het stelsel van kwaliteitsborging voor het bouwen (het KB-stelsel) en houdt een openbaar register bij van deze toegelaten instrumenten.

Anderzijds houdt de Toelatingsorganisatie toezicht op de aanbieders van toegelaten instrumenten en de toepassing van de instrumenten.

Voor haar dienstverlening (toelating, registratie en toezicht) stelt TloKB tarieven vast. De TloKB heeft een voorlichtingstaak in de toepassing van de regels met betrekking tot de toelating van instrumenten.

Tot slot monitort en evalueert de Toelatingsorganisatie het functioneren van het KB-stelsel. Per 1 januari 2024 treedt de Wkb in werking voor nieuwbouw voor gevolgklasse 1 en start de TloKB met haar toezicht op het KB-stelsel. Vanaf 1 januari 2025 kunnen ook verbouwwerkzaamheden onder gevolgklasse 1 vallen na een succesvolle invoeringstoets in het voorjaar van 2024.

EKV-taak

Een Erkende Kwaliteitsverklaring (EKV) is een door de minister erkende kwaliteitsverklaring dat een gecertificeerd product, proces of systeem voldoet aan de eisen van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)². De TloKB wijst beoordelingsrichtlijnen (BRL's) en certificerende instellingen aan voor de afgifte van de EKV's. De TloKB houdt een openbaar register bij met de aangewezen BRL's, aangewezen certificerende instellingen en de EKV's. Als een bouwer gebruik maakt van een EKV is het bevoegd gezag, volgens het Bbl, verplicht deze zonder nadere controle te accepteren dat het product, proces of systeem aan de bouwtechnische regels voldoet.

CO-taak

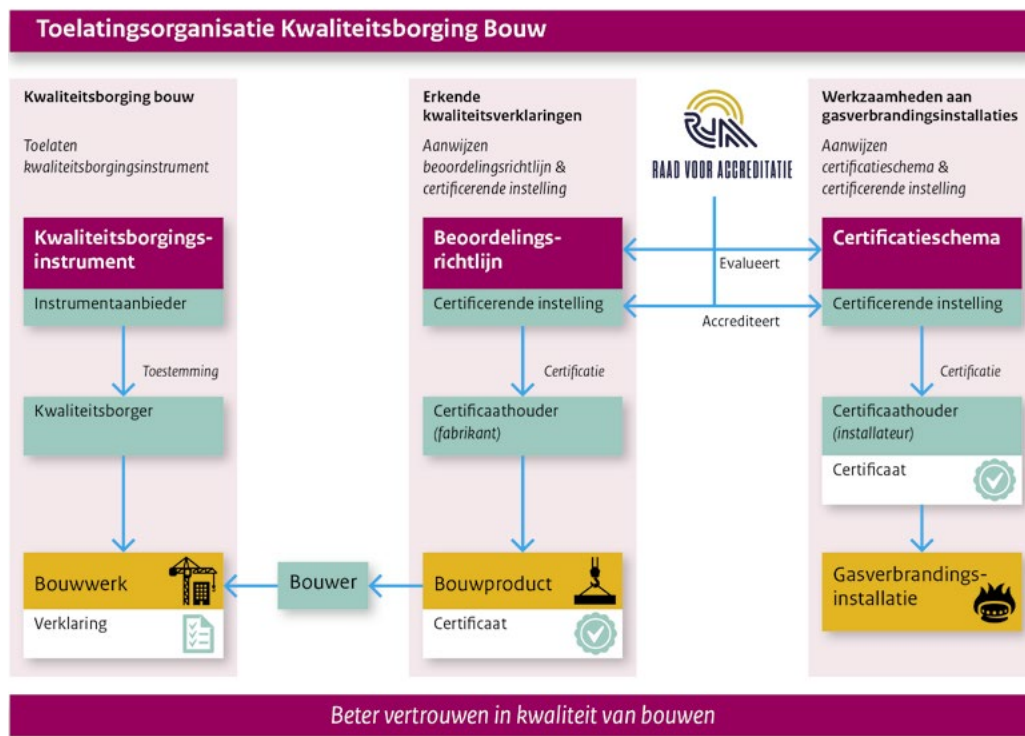
Met het oog op reductie van ongevallen door koolmonoxide (CO) door de kwaliteit van werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties te verbeteren introduceert de Woningwet (Staatsblad 2019, 383)³ een stelsel van certificering voor werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties (CO-stelsel). Met het CO-stelsel geeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (minister van BZK) invulling aan de aanbevelingen van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (2015). In dit stelsel wijst de TloKB certificatieschema's en certificerende instellingen aan. De TloKB houdt een openbaar register bij met de aangewezen certificatieschema's, aangewezen certificerende instellingen en certificaathouders.

1 [Informatie over Staatsblad 2019, 382 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen \(officielebekendmakingen.nl\)](#)

2 Tot aan de invoering van de Omgevingswet is het nog het Bouwbesluit 2012

3 <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2019-383.html>

Per 1 april 2023 geldt de verplichting dat alleen gecertificeerde installatiebedrijven mogen werken aan gasverbrandingsinstallaties. Daarnaast houdt de Toelatingsorganisatie toezicht op het functioneren en de effectiviteit van het CO-stelsel. Dit toezicht zal terughoudend van aard zijn, doordat de Raad voor Accreditatie (RvA) in dit stelsel een sleutelrol vervult als accrediterende en toezichthoudende organisatie op de certificerende instellingen. De TloKB monitort en evalueert de werking en effectiviteit het CO-stelsel en brengt hierover verslag uit aan de minister van BZK.

Figuur 1 Drie hoofdtaken TloKB

Missie TloKB

De missie van de TloKB benoemt de drie hoofdtaken van de TloKB in de kwaliteitsborging voor het bouwen: “De TloKB ziet toe op het stelsel van kwaliteitsborging van bouwwerken, bouwproducten en werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties. Eigenaren en gebruikers krijgen zo bouwwerken die veiliger, gezonder, duurzamer, bruikbaar en toegankelijker zijn”.

Visie TloKB

Haar taakopvatting heeft de TloKB vastgelegd in haar visie: “De TloKB speelt een publieke sleutelrol in de verbetering van de bouwkwiteit. De TloKB laat toetsmethoden toe en ziet toe op het juiste gebruik van deze methoden in de bouwpraktijk. Zo kan iedereen vertrouwen op de kwaliteit van bouwwerken, bouwproducten en werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties.”

Vanuit welke waarden werken wij?

De visie krijgt vorm door waardengedreven te werken. De drie waarden van de TloKB'ers daarin zijn:

- Wij zijn **onafhankelijk** in ons oordeel. Wij nemen besluiten en adviseren met het oog op het maatschappelijk belang van een goede bouwkwaliteit.
- Wij zijn **transparant** in onze werkwijze. Wij geven inzicht in de overwegingen die ten grondslag liggen aan onze besluiten en adviezen, en wij dragen deze uit.
- Wij zijn **zorgvuldig** in ons werk. Wij nemen alle relevante aspecten in ogenschouw en wij staan open voor uiteenlopende maatschappelijke signalen.

Welke kwaliteiten zetten wij in?

Om haar waarden effectief te laten zijn, zetten de TloKB'ers een viertal kwaliteiten in:

- **Professioneel:** Wij verstaan ons vak en zijn op de hoogte van de relevante ontwikkelingen voor de bouwsector.
- **Inlevend:** Wij voeren vanuit een open houding overleg met betrokken partijen, wij wegen alle belangen en wij onderhouden een relevant maatschappelijk netwerk.
- **Kosteneffectief:** Wij gaan in onze taakuitvoering doelmatig om met de aan ons verstrekte middelen.
- **Doortastend:** Wij verzamelen alle informatie die nodig is voor heldere en consistente besluitvorming in toelating en handhaving.

Leeswijzer

Na deze inleiding volgen zeven hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk zet bij elkaar wat het bestuur in 2024 wil gaan doen. In het tweede hoofdstuk zet de TloKB-afdeling Toetsing en Toelating uiteen welke toelatings- en aanwijzingsactiviteiten zij voor 2024 verwacht. Het derde hoofdstuk noemt de drie openbare TloKB-registers en de verwachte ontwikkeling daarin. In het vierde hoofdstuk gaat de TloKB-afdeling Toezicht en Handhaving in op de inspectieactiviteiten in 2024. Het vijfde hoofdstuk gaat over de KB-en CO-taak Monitoring en evaluatie. Het zesde hoofdstuk over de bedrijfsvoering omvat onder meer de TloKB-begroting en -tarieven voor 2024. Het laatste hoofdstuk gaat in op voorziene risico's en bijbehorende beheersmaatregelen.

1 Bestuur

De TloKB bestaat uit een bestuur met een voorzitter, vice-voorzitter en een algemeen bestuurder. De minister van BZK heeft de bestuursleden voor een periode van vier jaar benoemd, namelijk van 22 april 2022 tot en met 31 maart 2026.

Het bestuur stelt de (gewijzigde) beleidsregels van de TloKB vast zoals een nieuw Toelatingskader KB-instrument. Het bestuur behandelt ook bezwaarprocedures bij het niet eens zijn met een door de TloKB genomen besluit. De gehele werkwijze van het bestuur staat in het TloKB Bestuursreglement.⁴

Het bestuur laat zich adviseren door een Raad van Advies (RvAdvies) en volgt de laatste ontwikkelingen in de bouwsector met het afleggen van werkbezoeken.

1.1 Raad van Advies

De TloKB heeft op 15 februari 2023 een Raad van Advies (RvAdvies of de Raad) ingesteld. De Raad bestaat uit leden met een achtergrond in de diverse geledingen van de bouwsector en betrokken overheden. Voor een goede uitvoering van haar taken is het voor de TloKB van belang dat zij waar mogelijk afstemt en samenwerkt met andere partijen.

De TloKB voert het secretariaat van de RvAdvies. De Raad kan zowel gevraagd als ongevraagd adviezen uitbrengen. De TloKB vraagt de Raad onder meer om advies over (gewijzigde) beleidsregels. De TloKB zal schriftelijk reageren of en in hoeverre ze adviezen opvolgt. De Raad zal in 2024 vier keer bijeenkomen.

Aanvullend biedt de TloKB ruimte voor extra-overleg met belanghebbende partijen. Voor komend jaar staan twee overleggen gepland. De Raad kiest de onderwerpen voor de agenda van de twee extra overleggen. Naar behoefte is er ruimte voor nog twee extra overleggen. De deelnemers aan dit extra-overleg bepalen zelf de vergaderorde. De TloKB stelt de secretaris ter beschikking, die de overleggen organiseert en zorgdraagt voor doorgeleiding van de besproken onderwerpen naar de TloKB. Dit extra-overleg ontlast de agenda van de Raad van onderwerpen die geen voltallige bespreking vergen.

1.2 Governance BZK-TloKB

De TloKB is een zbo zonder rechtspersoonlijkheid en daarmee onderdeel van de Staat. De ministeriële verantwoordelijkheid in sturing en toezicht op een zbo is onderscheiden in twee rollen (Circulaire 'Governance ten aanzien van zbo's, 2015⁵). De rol van eigenaar komt tot uiting in het beheersmatige toezicht op het zbo als organisatie van het ministerie van BZK en ziet toe op de rechtmatigheid van publieke middelenbesteding, good governance en maatschappelijke doelstellingen. De rol van opdrachtgever komt tot uiting in de beleidsmatige sturing van het zbo met wet- en regelgeving en ziet met name op de publieke taakuitoefening. De TloKB is in deze de opdrachtnemer.

Voor 2024 is een tweetal zogenoemde Eigenaarsoverleggen (EO's) en een drietal zogenoemde Bestuurlijke overleggen voorzien (BO's). Een EO is een overleg tussen de eigenaar (pSG) en TloKB. Dit is het voorportaal voor onderwerpen die in het BO ter sprake komen. Een BO is een overleg tussen de eigenaar (pSG), de opdrachtgever (dgVB) en de TloKB. Het BO in maart 2024 heeft als onderwerpen het jaarverslag 2023, primitieve begroting 2025 en tarieven 2025. In september 2024 is een tussentijds overleg. Het overleg van november 2024 gaat over het jaarplan 2025. Geregeld voeren BZK en de TloKB een beleidsoverleg over lopende zaken.

⁴ [wetten.nl - Regeling - Bestuursreglement Toelatingsorganisatie Kwaliteitsborging Bouw - BWBRoo47074 \(overheid.nl\)](https://wetten.nl/-/Regeling-Bestuursreglement-Toelatingsorganisatie-Kwaliteitsborging-Bouw-BWBRoo47074-overheid.nl)

⁵ [Circulaire 'Governance ten aanzien van zelfstandige bestuursorganen \(zbo's\) | Circulaire | Rijksoverheid.nl](https://circulaire-rijksoverheid.nl/circulaire-governance-ten-aanzien-van-zelfstandige-bestuursorganen-zbo-s)

1.3 Minister van BZK en parlement

Jaarverslag

Elk jaar stelt de TloKB voor 15 maart haar jaarverslag op en zendt het naar de minister van BZK en het parlement. Het jaarverslag omvat de bevindingen uit het toezicht en adviezen ter verbetering van de drie stelsels.

Jaarlijkse rapportage CO-stelsel

Jaarlijks voor 1 juli informeert de TloKB de minister van BZK over de werking en effectiviteit van het CO-stelsel, of er aanpassingen in het stelsel nodig zijn en over de ontwikkeling van het aantal (bijna-) ongevallen als gevolg van koolmonoxide sinds de inwerkingtreding van het stelsel. Gelet op de ingangsdatum van het CO-stelsel van 1 april 2023, zal dit voor het eerst in 2024 gebeuren. Het jaarlijks verslag van de TloKB aan de minister van BZK is grotendeels gebaseerd op de informatieplicht van de certificerende instellingen. De certificerende instellingen doen jaarlijks voor 1 maart aan de TloKB verslag over de werking en effectiviteit van het CO-stelsel over het voorgaande kalenderjaar.

1.4 Werkbezoeken

Het doen van werkbezoeken bij betrokken partijen in het KB-stelsel, EKV-stelsel en CO-stelsel is voor de TloKB belangrijk, om op de hoogte te blijven van de laatste ontwikkelingen en sentimenten in de bouwsector. Thema's die tijdens werkbezoeken aan de orde komen zijn het werken binnen de drie stelsels, de ontwikkeling naar meer duurzaam bouwen, industrialisatie en standaardisatie in de bouw en de wisselwerking tussen de forse woningbouwopgave en de kwaliteit van de op te leveren bouwwerken. Daarnaast biedt het ook de mogelijkheid om partijen aan het woord te hebben over hun ervaringen met de werking van de stelsels. Het voornemen is om in 2024 ieder kwartaal een werkbezoek te organiseren.

1.5 Regulier overleg

De TloKB heeft met een aantal organisaties afgesproken om jaarlijks te overleggen. Met het oog op het consumentenbelang bij een goede bouwkwaliteit overlegt de TloKB met de Vereniging Eigen Huis. Vanwege de elkaar aanvullende toezichtbevoegdheden binnen het CO-stelsel vindt overleg plaats met de Raad voor Accreditatie (RvA). Uit oogpunt van het belang van brandveiligheid overlegt de TloKB met vertegenwoordigers van de brandweer.

1.6 Netwerken

In 2024 zal de TloKB haar contacten met andere toezichthoudende organisaties verder uitbouwen via rechtstreekse contacten en overleggen. Ook onderhoudt de TloKB contact met andere taakorganisaties van de rijksoverheid via samenwerkingsverbanden als [KleinLef](#) en het [Netwerk van publieke dienstverleners](#).

2 Toetsing en Toelating

De afdeling Toetsing en Toelating van de TloKB (T&T) richt zich op het inhoudelijk toetsen van en adviseren over de besluitvorming over toetsmethoden binnen de drie stelsels waarin de TloKB een publieke sleutelrol speelt: kwaliteitsborging voor het bouwen (KB-stelsel), erkende kwaliteitsverklaringen voor bouwproducten (EKV-stelsel) en gecertificeerde werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties (CO-stelsel). Zie '[Protocol werkwijze Toelating & Aanwijzing](#)' hoe de TloKB de toelating en aanwijzing in de praktijk heeft ingericht.

2.1 Toelaten van kwaliteitsborgingsinstrumenten voor de bouw

De TloKB laat instrumenten voor kwaliteitsborging toe voor de bouw (KB-instrumenten of instrumenten). De TloKB verwacht in 2024 geen aanvragen van nieuwe instrumenten om toelating tot het KB-stelsel.

Instrumentaanbieders kunnen in 2024 een reeds toegelaten instrument wijzigen en een nieuwe versie van het instrument indienen bij de TloKB ter beoordeling en toelating. De TloKB verwacht in 2024 een drietal aanvragen om toelating van een gewijzigd KB-instrument. Dit aantal is gebaseerd op drie reeds toegelaten instrumenten, waarvan de instrumentaanbieders aangeven dat zij het instrument minimaal één keer per jaar zullen wijzigen en bij de TloKB zullen aanbieden voor toelating. Andere instrumenten dan wel instrumentaanbieders doen geen uitspraken over de frequentie van wijzigingen van het instrument.

Bevindingen uit het toezicht en uit de interne evaluatie kunnen aanleiding geven tot het aanpassen van het KB-toelatingskader. Op basis van deze bevindingen bepaalt de TloKB eerst de noodzaak om het KB-toelatingskader aan te passen. Wijzigingen in het KB-toelatingskader kunnen ertoe leiden dat de reeds toegelaten KB-instrumenten niet meer actueel zijn. De verwachting is dat het KB-toelatingskader in 2024 niet zal wijzigen.

2.2 Aanwijzen van beoordelingsrichtlijnen en certificerende instellingen voor EKV's

Aanwijzing beherende en certificerende instellingen

Binnen het EKV-stelsel wijst de TloKB eerst schemabeheerders en certificerende instellingen aan. Onderdeel van deze aanwijzing is dat de minister van BZK met deze instellingen een overeenkomst aangaat. De TloKB verwacht in 2024 geen nieuwe aanwijzingen van een certificerende instelling.

Aanwijzing beoordelingsrichtlijnen

De TloKB maakt onderscheid in BRL's met een aansluiting op het 'Besluit bouwwerken leefomgeving'⁶ (EKV-stelsel) en het 'Besluit Energieprestatie Gebouwen' (stelsel Energieprestatie Gebouwen).

⁶ Tot aan de invoering van de Omgevingswet is het nog het Bouwbesluit 2012.

EKV-stelsel

De TloKB wijst, namens de minister van BZK, BRL's aan als certificatiegrondslag voor EKV's binnen het EKV-stelsel. Voor de toetsing van de EKV-BRL's maakt de TloKB gebruik van de bestaande aanwijzingskaders van de Harmonisatie Commissie Bouw ([HCB-100/2017](#) en [HCB-200/2009](#)). De TloKB voert een administratieve toetsing uit. Voor de specifieke beoordeling van de aansluiting op de bouwregelgeving maakt de TloKB gebruik van de Expertgroep Bouwregelgeving. Voor de toetsing van de harmonisatie van de BRL vraagt de TloKB advies aan de Adviesgroep Harmonisatie (voormalige Harmonisatie Commissie Bouw). Met het van start gaan van het KB-stelsel en de inwerkingtreding van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) verwacht de TloKB in 2024 circa vijf nieuwe BRL's. Daarnaast verwacht de TloKB dat alle 30 – in 2023 aangewezen – BRL's gewijzigd zullen worden ten gevolge van de inwerkingtreding van het Bbl.

Stelsel Energieprestatie Gebouw

Voor het stelsel Energieprestatie Gebouwen scherpert het ministerie van BZK de regels voor het kwaliteitssysteem aan. Dit betekent dat de BRL 9500-W, BRL 9500-U en BRL 9501 hierop worden aangepast. In 2024 beoordeelt de TloKB de wijzigingen op eenzelfde wijze als de EKV-BRL's. Afwijkend aan het EKV-stelsel brengt de TloKB advies uit aan de minister van BZK over het aanwijzen van de BRL's. Het is de minister van BZK die de gewijzigde versies van de BRL 9500-W, BRL 9500-U en BRL 9501 aanwijst in de Regeling Energie Gebouwen.

Erkenning kwaliteitsverklaringen

De TloKB toetst marginaal de door een aangewezen certificerende instelling afgegeven EKV's. Na goedkeuring publiceert de TloKB een kwaliteitsverklaring in het openbare 'Register erkende kwaliteitsverklaringen'. Daarmee is de kwaliteitsverklaring erkend door de minister. Ten gevolge van de inwerkingtreding van het Bbl en de aanpassing van de BRL 9500-serie verwacht de TloKB veel mutaties van reeds erkende – en geregistreerde – kwaliteitsverklaringen.

Actualiseren proces van aanwijzing en aanwijzingskader

In het najaar van 2022 maakte het ministerie van BZK duidelijk het EKV-stelsel te willen behouden en te revitaliseren. Dit geeft aanleiding voor de TloKB om het proces van aanwijzing te actualiseren en te harmoniseren met de processen van de KB- en CO-taak. Zo zal de TloKB onderzoeken met de RvA, schemabeheerders en certificerende instellingen of het proces van aanwijzen vergelijkbaar met het CO-stelsel ingericht kan worden.

Daarnaast maakt de TloKB gebruik van de bestaande aanwijzingskaders van de Harmonisatie Commissie Bouw (HCB). In 2024 zet de TloKB deze om naar een TloKB-aanwijzingskader, waarbij zij analyseert of de HCB-kaders nog state-of-the-art zijn. Bij het omzetten naar een TloKB-aanwijzingskader betreft de TloKB de schemabeheerders, kwaliteitsborgers (KB-stelsel) en de Raad voor Accreditatie, alvorens het nieuwe kader in werking zal treden.

2.3 Aanwijzen van schema's en certificerende instellingen voor CO-certificaten

De TloKB wijst certificatieschema's en certificerende instellingen aan binnen het CO-stelsel.

Naar aanleiding van de inwerkingtreding van het Bbl verwacht de TloKB aanpassingen van de certificatieschema's te beoordelen en opnieuw aan te wijzen. Op basis van uitgevoerde evaluatie door één schemabeheerder verwacht de TloKB in 2024 één aangepast certificatieschema te beoordelen en opnieuw aan te wijzen.

De TloKB verwacht in 2024 geen nieuwe aanvragen van certificerende instellingen om aanwijzing binnen het CO-stelsel. Wel verwacht de TloKB op basis van één aangepast certificatieschema vijf aanvragen van certificerende instelling voor wijziging van hun aanwijzing.

3 Registers TloKB

De TloKB heeft op haar website drie registers opengesteld voor de drie stelsels KB, EKV, en CO. Informatie over hoe de TloKB deze drie stelsel voert is te vinden in het [‘Protocol werkwijze registers TloKB’](#).

3.1 Register instrumenten kwaliteitsborging

Het [register instrumenten kwaliteitsborging](#) laat de toegelaten instrumenten voor kwaliteitsborging bouw zien. Daarbij is aangegeven wie de instrumentaanbieder is en welke kwaliteitsborgers toestemming hebben om met het instrument te mogen werken.

De instrumentaanbieders leveren de te publiceren gegevens van kwaliteitsborgers bij de TloKB aan en zijn verantwoordelijk voor de juistheid van deze gegevens. De TloKB verwerkt binnen twee werkdagen de meldingen voor registratie van kwaliteitsborgers.

Het bevoegd gezag kan bij een bouwmelding (melding van technische bouwactiviteit) de toelating van een instrument met bijbehorende kwaliteitsborger in het register verifiëren.

Het register omvat zes instrumentaanbieders met totaal zes toegelaten instrumenten voor kwaliteitsborging die samen worden gebruikt door in totaal 32 kwaliteitsborgers. Eind 2023 verwacht de TloKB een zevende instrument voor kwaliteitsborging toe te laten dat is aangemeld door een nieuwe instrumentaanbieder. Met dat het KB-stelsel vanaf 1 januari 2024 van start gaat, verwacht de TloKB in totaal ongeveer 60 registraties van kwaliteitsborgers⁷ voor alle instrumenten samen.

3.2 Register kwaliteitsverklaringen

Het [register erkende kwaliteitsverklaringen](#) laat aangewezen BRL's zien. De TloKB publiceert in dit register eveneens een gedetailleerd overzicht van erkende kwaliteitsverklaringen. De certificerende instellingen leveren de te publiceren kwaliteitsverklaringen aan en zijn verantwoordelijk voor de juistheid van de verklaring.

De consument, opdrachtgever en bevoegd gezag (veelal het gemeentelijke bouw- en woningtoezicht) kunnen in het register verifiëren of een producent van bouwstoffen of een uitvoerder van werkzaamheden een geldig certificaat heeft voor producten of werkzaamheden.

De TloKB verwacht in 2024 een toename van het aantal geregistreerde BRL's en kwaliteitsverklaringen door het van start gaan van het KB-stelsel en de inwerkingtreding van het Besluit bouwen werken leefomgeving. De verwachte toename resulteert in 40 aangewezen BRL's en circa 1.500 kwaliteitsverklaringen.

3.3 Register gasverbrandingsinstallaties

Het [register gasverbrandingsinstallaties](#) laat de aangewezen CO-certificatieschema's en CO-certificerende instellingen zien. Daarnaast biedt het register inzicht in de houders van een geldig certificaat (certificaathouders) voor werkzaamheden aan een gasverbrandingsinstallaties of de eventuele sanctie van een certificaathouder (schorsing/intrekking). De certificerende instellingen leveren de gegevens over de certificaathouders aan en zijn verantwoordelijk voor de juistheid van de gegevens.

⁷ Natuurlijk persoon of rechtspersoon die met toestemming van de instrumentaanbieder een toegelaten instrument voor kwaliteitsborging toepast.

De gebruiker/eigenaar van de gasverbrandingsinstallatie en het bevoegd gezag kunnen in het register verifiëren of een installatiebedrijf een geldig certificaat heeft voor het uitvoeren van de werkzaamheden aan de gasverbrandingsinstallatie.

Op 30 november 2023 omvat het register 1.579 gecertificeerde installatiebedrijven (certificaathouders). Naar verwachting zal het aantal certificaathouders tot aan het eind van 2023 met 100 certificaathouders toenemen. In 2024 verwacht de TloKB een verdere toename van het aantal certificaathouders, maar of het eerder verwachte aantal van 3.500⁸ certificaathouders bereikt zal worden, is onzeker. Signalen vanuit Techniek Nederland en de certificerende instellingen wijzen erop dat het huidige aantal installatiebedrijven sterk afwijkt van de 3.500 installatiebedrijven, zoals berekend door SIRA in 2017. Om het aantal gecertificeerde installatiebedrijven in 2024 te vergroten zal de TloKB in 2024 via verschillende kanalen de noodzaak van certificering benadrukken.

8 Nota van Toelichting Bouwbesluit 2012 (Staatsblad 2020, 348).

4 Toezicht en Handhaving

De afdeling Toezicht en Handhaving (T&H) van de TloKB houdt vanaf 1 januari 2024 toezicht op de kwaliteitsborging in de bouw. Voor het CO-stelsel houdt de TloKB sinds 1 april 2023 toezicht.

4.1 KB-stelsel

Binnen het KB-stelsel richt het toezicht van de TloKB zich op twee onderwerpen. Enerzijds op de naleving in de toepassing van de kwaliteitsborgingsinstrumenten en anderzijds op in hoeverre de toepassing bouwen in overeenstemming met de voorschriften borgt. De eerste vorm van toezicht, nalevingstoezicht, is het toezicht op de naleving van hetgeen de toegelaten instrumenten voor kwaliteitsborging vast hebben gelegd. De tweede vorm van toezicht, kwaliteitstoezicht, ziet erop toe in hoeverre de kwaliteitsborging leidt tot bouwwerken die voldoen aan de bouwtechnische voorschriften.

Na 1 januari 2024 vervangt de meldingsplicht de huidige vergunningplicht in beginsel voor nieuwbouwactiviteiten binnen gevolgklasse 1. Een melding van technische bouwactiviteit valt na 1 januari 2024 onder het KB-stelsel. Het is vooralsnog onzeker hoe het aantal bouwprojecten zich bij de start van het nieuwe stelsel zal ontwikkelen. Vanwege deze inherente onzekerheid zal de TloKB de overgangsfase nauwlettend volgen en de omvang van de werkzaamheden zo goed mogelijk afstemmen op het aantal bouwprojecten. De TloKB ontvangt van de instrumentaanbieders aanmelding van actieve bouwprojecten voor haar interne bouwprojectregistratie ten behoeve van haar inspecties. Hierdoor heeft de TloKB een goed beeld van de actuele bouwprojecten. Bijsturing door de TloKB op het geschatte aantal inspecties is goed mogelijk, wanneer blijkt dat het voorgestelde aantal inspecties niet toereikend is voor het werkelijke aantal bouwprojecten.

4.1.1 Naleving van toegelaten instrumenten

Bij de start van het KB-stelsel ligt de nadruk binnen het toezicht door de TloKB op de naleving door instrumentaanbieders en kwaliteitsborgers van hetgeen de toegelaten instrumenten hebben vastgelegd. Het KB-stelsel zal zich eerst moeten ontwikkelen. De instrumenten bepalen dat de instrumentaanbieder zelf verantwoordelijk is voor het toezicht op de naleving en juiste toepassing van zijn instrument door kwaliteitsborgers. Tijdens het toelatingsproces heeft de TloKB aan instrumentaanbieders aandachtspunten kenbaar gemaakt die de TloKB in het nalevingstoezicht meeneemt.

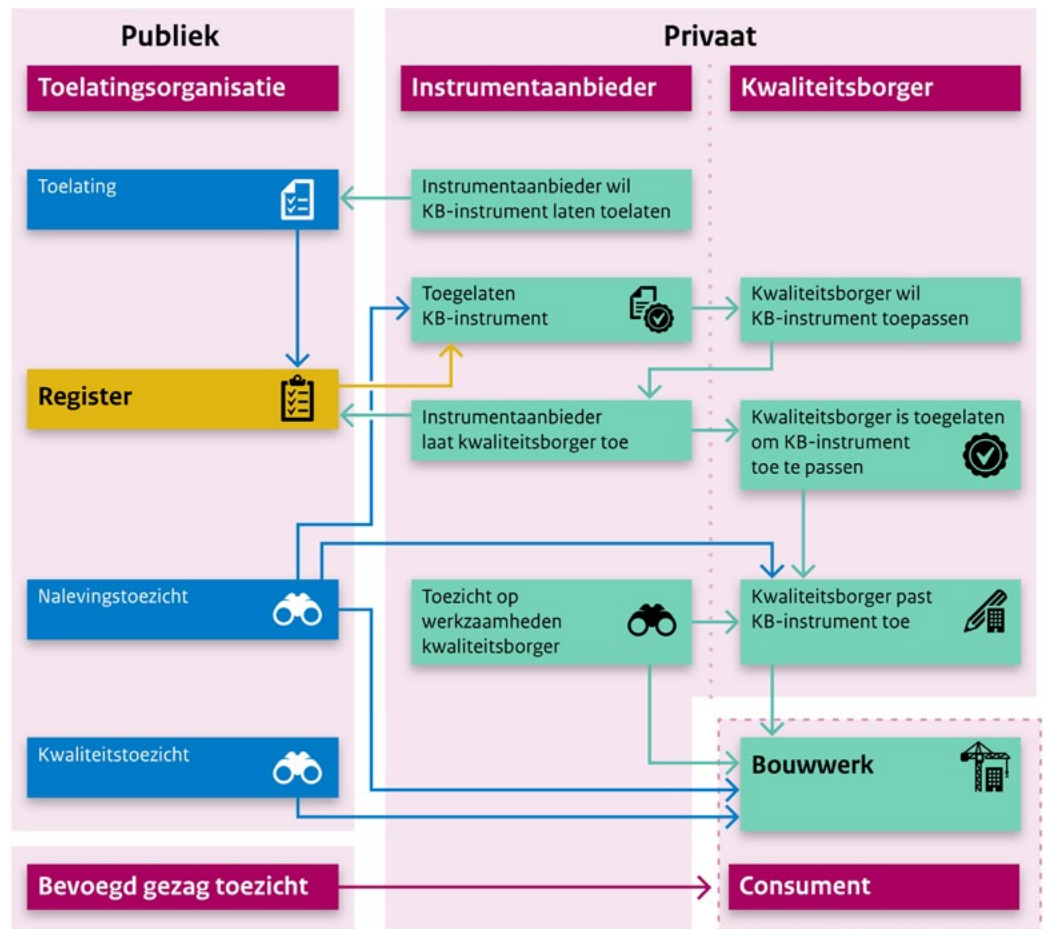
Teams van twee inspecteurs toetsen tijdens een inspectie de activiteiten van de instrumentaanbieder zowel bij de instrumentaanbieder en als de kwaliteitsborger. Aangezien bouwprojecten die vanaf 1 januari onder het KB-stelsel vallen, pas na verloop van tijd worden opgestart, zal de TloKB binnen het nalevingstoezicht aanvankelijk aandacht schenken aan onderwerpen die zij ook los van lopende bouwprojecten kan inspecteren. Onderwerpen die hier spelen zijn een selectie uit het inspectiekader van het KB-stelsel (zie onderwerpen Q1 en Q2, tabel 1).

De TloKB kiest deze prioriteiten mede met het oog op een aantal stelselonderdelen die randvoorwaardelijk zijn voor een goede werking van het KB-stelsel. Wanneer stelselonderdelen niet goed werken vanaf het begin van het KB-stelsel, zal het later moeilijk zijn om dit achteraf te corrigeren. Een aantal van deze onderwerpen kan de TloKB al vroegtijdig inspecteren. Hiervoor is de jaarlijks te houden nalevingsinspectie bij de instrumentaanbieders het geëigende middel. De nalevingsinspecties bij de kwaliteitsborger in het eerste en tweede kwartaal zullen plaatsvinden gericht op dezelfde onderwerpen. Wanneer in de loop van de tijd in het derde en vierde kwartaal de eerste bouwprojecten lopen, gaat de aandacht in het nalevingstoezicht uit naar alle zeven

onderwerpen zoals genoemd in het inspectiekader KB-stelsel. De onderwerpen kwaliteitsborging en bouwkwaliteit komen boven op de vijf onderstaande onderwerpen in tabel 1 voor kwartaal één (Q1) en twee (Q2).

Tabel 1 Onderwerpen nalevingstoezicht Q1 en Q2

Onderwerp	BEG
Onafhankelijkheid kwaliteitsborger	Zoals de inrichting van het toezicht door de instrumentaanbieders op de onafhankelijkheid van de kwaliteitsborgers in relatie tot de wettelijke eisen
Opleiding, kennis en ervaring van kwaliteitsborgers.	Zoals informatie over de bekwaamheid van de kwaliteitsborgers of zij voldoen aan de minimale eisen zoals vastgelegd in het instrument
Administratieve organisatie	Zoals informatie die een beeld geven over de bedrijfsvoering van de instrumentaanbieder
Informatieverstrekking	Zoals de informatie die verstrekt wordt ten behoeve van toezichtactiviteit van de TloKB
Taken en verantwoordelijkheden instrumentaanbieder	Zoals de inrichting van toezicht door instrumentaanbieders op de juiste toepassing van hun instrument door kwaliteitsborgers.

Figuur 2 KB-Toezicht

4.1.2 *Bouwen in overeenstemming met de voorschriften*

De TloKB heeft de taak toe te zien in welke mate het KB-stelsel leidt tot bouwwerken die voldoen aan de vereisten van de bouwtechnische regelgeving van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Hiervoor voert de TloKB kwaliteitsinspecties uit op de bouwplaats.

Kwaliteitsinspecties bouwplaats

De kwaliteitsinspectie bouwplaats gaat zich richten op de vraag of een bouwwerk voldoet aan de bouwtechnische eisen van het Bbl. Teams van twee inspecteurs toetsen tijdens de inspectie onderdelen van de bouwactiviteit aan de prestatie-eisen uit het Bbl. Dit betreft steekproeven en deze zijn per definitie niet allesomvattend, maar een momentopname waarbij de inspectie zich richt op bouwelementen passend bij de fase van een bouwproject.

Wanneer de TloKB bij het uitvoeren van de inspecties afwijkingen van de bouwtechnische regelgeving van het Bbl constateert, zal de TloKB deze vastleggen ten behoeve van de monitoring en evaluatie van het stelsel. Daarnaast zal de TloKB indien aangewezen overgaan tot nalevings-toezicht jegens de instrumentaanbieder. Hierbij richt de TloKB zich op de naleving van het instrument door de kwaliteitsborger met betrekking tot het onderdeel dat niet voldoet aan het Bbl.

Aangezien bouwprojecten die vanaf 1 januari onder het KB-stelsel vallen, pas na verloop van tijd opstarten, zal de TloKB binnen het kwaliteitstoezicht aanvankelijk aandacht schenken aan onderwerpen die passen bij de startfase van de lopende bouwprojecten. Tijdens de kwaliteitsinspectie in het derde en vierde kwartaal bevinden de bouwprojecten zich voornamelijk in de ruwbouwfase. Dit betekent dat in deze kwartalen de inspecties met name uitgaan naar het onderwerp veiligheid. Vanaf 2025, wanneer de bouwprojecten zich in verschillende bouwfases bevinden, kan de TloKB zich ook richten op andere inspectieonderwerpen.

4.1.3 *Programmering nalevings- en kwaliteitsinspecties*

Nalevingsinspectie instrumentaanbieder

In het eerste kwartaal van 2024 voert de TloKB inspecties uit bij alle toegelaten instrumentaanbieders. Dit betekent dat er zeven nalevingsinspecties plaatsvinden. Deze inspecties zullen geënt zijn op de hierboven genoemde onderwerpen omdat ervaring uit bouwprojecten nog ontbreekt. Nalevingsinspectie instrumentaanbieder vindt jaarlijks plaats in het eerste kwartaal. In kwartalen twee, drie en vier zullen geen geprogrammeerde inspecties bij de instrumentaanbieder plaatsvinden.

Nalevingsinspectie kwaliteitsborgers

In het eerste en tweede kwartaal van 2024 voert de TloKB inspecties uit bij de kwaliteitsborgers die in 2022 en 2023 zijn toegelaten en ervaringen hebben opgedaan met de toegelaten instrumenten. Ook hier zullen de inspecties geënt zijn op de hierboven genoemde onderwerpen omdat ervaring uit bouwprojecten nog ontbreekt.

In het derde en vierde kwartaal zal de TloKB inspecties uitvoeren bij alle toegelaten kwaliteitsborgers, dus ook bij hen toegelaten in 2024. Indien mogelijk zal de TloKB bij deze inspectie ook de ervaring uit de bouwprojecten meenemen. De TloKB programmeert de inspecties zo dat zij elke kwaliteitsborger per instrument eenmaal per twee jaar inspecteert. Dit betekent dat de TloKB in 2024 totaal 39 nalevingsinspecties bij kwaliteitsborgers gaat uitvoeren.

Kwaliteitsinspectie bouwplaats

Het KB-stelsel start vanaf 1 januari 2024 voor nieuwbouwprojecten. De verwachting is dat instrumentaanbieders in de eerste drie maanden na inwerkingtreding beperkt nieuwe bouwprojecten zullen aanmelden. Ook is een project vermoedelijk de eerste vier maanden na aanmelding niet gelijk geschikt voor een inspectie, door dat het bouwproject zich nog niet in de uitvoeringsfase bevindt. De inschatting is dat de eerste bouwprojecten in de tweede helft van 2024 in een bouwfase zijn die een inspectie zinvol maakt. De TloKB zal 5% inspecteren van het totaal van

inspectiewaardige bouwwerken tot aan januari 2025. Geschat zijn ongeveer 4.875 bouwprojecten gereed voor inspectie tot het einde van 2024. Op dit aantal bouwprojecten komt 5% overeen met 244 inspecties in het derde en vierde kwartaal. Dit komt neer op ongeveer twee inspecties per werkdag voor het gehele T&H-team. Indien uit het bouwprojectregister blijkt dat de verdeling van de bouwprojecten anders verloopt als voorspeld dan zullen kwaliteitsinspecties op de bouwplaats meer evenredig verspreid worden op basis van de 5% over de kwartalen. De actuele cijfers uit de projectregistratie worden dan ook nauwlettend gevolgd zodat het aantal geprogrammeerde inspecties in de pas loopt met het werkelijke aantal bouwprojecten.

Tabel 2 Planning inspecties 2024

	Nalevingsinspecties instrumentaanbieder	Nalevingsinspecties kwaliteitsborger	Kwaliteitsinspectie bouwplaats
Q1	7	3	0
Q2	0	12	0
Q3	0	12	41
Q4	0	12	203
Totaal	7	39	244

4.2 CO-stelsel

Het doel van het CO-stelsel is dat naleving van de eisen uit de certificatieschema's leidt tot werkzaamheden door certificaathouders aan gasverbrandingsinstallaties die bijdragen aan een reductie van koolmonoxideongevallen.

4.2.1 Naleving van aangewezen certificatieschema's

Ten aanzien van het CO-stelsel verricht de RvA periodiek toetsingen bij de certificerende instellingen. Het nalevingstoezicht is hiermee in de eerste plaats belegd bij de RvA. De TloKB houdt terughoudend toezicht en beperkt zich tot controles op de informatieverplichtingen van schemabeheerders en certificerende instellingen. Het nalevingstoezicht door de TloKB richt zich hiermee vooral op het handelen van de certificerende instellingen als bestuursorgaan.

4.2.2 Verminderen van koolmonoxide-ongevallen

Naleving van de aangewezen certificatieschema's door de certificerende instelling is noodzakelijk, maar geen doel op zichzelf. Met kwaliteitstoezicht onderzoekt de TloKB of naleving van de eisen uit het certificatieschema leidt tot werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties die bijdragen aan een reductie van koolmonoxideongevallen.⁹

Het kwaliteitstoezicht voert de TloKB uit op basis van informatie die de RvA, schemabeheerders en certificerende instellingen aanleveren, maar kan de TloKB ook uitvoeren naar aanleiding van signalen uit de praktijk of van het bevoegd gezag.

4.2.3 Programmering nalevingscontroles en kwaliteitsinspecties

In eerste instantie is de TloKB voor het programmeren van toezicht aangewezen op de haar informatiebronnen. Voor 2024 programmeert de TloKB het toezicht slechts beperkt risicogericht, omdat nog weinig objectieveerbare gegevens beschikbaar zijn om risico's op te baseren.

⁹ De TloKB gebruikt de term kwaliteitstoezicht synoniem met de term stelseltoezicht in de wet- en regelgeving over het CO-stelsel.

Nalevingscontroles schemabeheerder en certificerende instellingen

De TloKB voert binnen het nalevingstoezicht controles uit op de door de schemabeheerder te verstrekken zelfevaluatie en het door de certificerende instelling te verstrekken jaarlijkse verslag. Deze controle vindt voor het eerst plaats na het moment van aanlevering op 1 maart 2024. De TloKB controleert in 2024 de schema-evaluaties van drie schemabeheerders en de jaarlijkse verslagen van vijf certificerende instellingen. Aanvullend vindt er in maart 2024 een gesprek plaats met elk van de vijf certificerende instellingen over het aangeleverde verslag en de effectiviteit van de bovenwettelijke eisen die in de certificatieschema's opgenomen zijn.

Kwaliteitsinspecties

Voor het kwaliteitstoezicht kiest de TloKB bij de start van het toezicht voor het uitvoeren van kwalitatief onderzoek naar in bedrijf gestelde installaties voor het verkrijgen van relevante inzichten. Deze inspecties zullen veelal bestaan uit het uitvoeren van een schouw van de werkzaamheden van de certificerende instellingen, al dan niet samen met de RvA. De TloKB zal in 2024 op basis van de opgedane inzichten, ervaringen en andere informatiebronnen verder invulling geven aan de programmering van het kwaliteitstoezicht. Mochten de ontwikkelingen hiertoe aanleiding geven, dan zal de TloKB besluiten of het uitvoeren van steekproeven nodig is ter aanscherping van het beeld over de werking van het CO-stelsel.

5 Monitoring en evaluatie

Bij de uitvoering van haar taken heeft de TloKB oog voor relevante ontwikkelingen binnen de bouwsector. De TloKB monitort en evalueert knelpunten en ontwikkelingen die het functioneren beïnvloeden van de stelsels waar zij op toeziet.

5.1 Informatieverzameling

Om knelpunten en ontwikkelingen die het functioneren van de stelsels beïnvloeden in kaart te brengen, maakt de TloKB naast bevindingen uit het toezicht gebruik van de onderstaande aanvullende gegevens:

- Aangeleverde data door instrumentaanbieders en certificerende instellingen ten behoeve van het door de TloKB bij te houden register.
- Informatie-aanlevering van schemabeheerders, instrumentaanbieders en certificerende instellingen uit verplichte en overeengekomen informatiestromen.
- Enquêtes en interviews onder bouwers, certificaathouders, certificerende instellingen, kwaliteitsborgers, instrumentaanbieders en bevoegd gezag.
- Aanvullend onderzoek naar aanleiding van bevindingen tijdens inspecties en/of ontvangen vragen, meldingen en klachten.

Jaarlijks heeft de TloKB een budget voor onderzoek van € 150.000,-. Na verloop van tijd wordt bezien of en in hoeverre dit voldoende is voor een adequate taakuitvoering.

5.2 Rapportage

Om draagvlak voor de bevindingen te creëren en tot oplossingen te komen voor knelpunten binnen de stelsels, deelt de TloKB haar bevindingen via rapportages en met het RvAdvies.

5.2.1 KB-stelsel

Voor het KB-stelsel deelt de TloKB rapportages en signalen uit het monitoringtraject met de RvAdvies. Over de resultaten rapporteert de TloKB daarnaast jaarlijks in haar jaarverslag dat de TloKB zal zenden aan de minister van BZK en het parlement. Op basis van de uitkomsten kan de TloKB de minister adviseren tot bijsturing van de stelsels, wanneer de ontwikkelingen hiertoe aanleiding mochten geven. Gezien de inwerkingtreding van het stelsel op 1 januari 2024 zal dit voor het eerst in het jaarverslag 2025 zijn.

Voor het KB-stelsel zal afhankelijk van de uitkomsten van de bredere evaluatie door de minister worden bekeken hoe en wanneer de Wkb voor de gevolgklassen 2 en 3 – al dan niet gelijktijdig – in werking kan treden. De TloKB stemt de monitoring af met het externe onderzoek in opdracht van BZK. De monitoring en evaluatie in opdracht van BZK richt zich op het KB-stelsel als geheel. Centraal bij de inbreng vanuit de TloKB staat de feitelijke werking van het stelsel ten aanzien van de bouwkwiteit.

5.2.2 CO-stelsel

De TloKB heeft een informatieplicht aan de minister van BZK over de werking en effectiviteit van het wettelijk stelsel en de monitoring van het aantal (bijna-) ongevalmeldingen. Jaarlijks dient de TloKB verslag te doen aan de minister van BZK, uiterlijk op 1 juli en gezien de ingangsdatum voor het eerst in 2024. De TloKB ontvangt de benodigde informatie van de schemabeheerders, certificerende instellingen, Raad voor Accreditatie (RvA), uit signalen uit de markt en uit haar eigen toezicht. In mei 2024 zal de TloKB met de certificerende instellingen communiceren over het jaarlijks aan de minister aan te bieden verslag. Met als doel om de getrokken conclusies toetsen en zo draagvlak te creëren binnen het stelsel. De evaluatie van het CO-stelsel voert de minister binnen drie jaar na inwerkingtreding uit, dat zal zijn in oktober 2024.

5.3 Programmering

De TloKB brengt ontwikkelingen binnen de bouwsector in kaart door middel van monitoring en evaluatie. Extra aandacht gaat uit naar de gesignaleerde onderstaande ontwikkelingen.

5.3.1 Programmering KB-stelsel

Vanwege de geleidelijke start van het aantal bouwprojecten is de verwachting dat gedurende het startjaar 2024 de nadruk binnen monitoring en evaluatie zal liggen op bevindingen uit nalevingsinspecties. Dit geldt eens te meer zolang er geen aanleiding is voor het doen van aanvullend onderzoek. Vanwege de mindere bekendheid van vooral kleinere bedrijven met kwaliteitsborging en wat er van hen wordt verwacht zal de TloKB deze bedrijven vanaf het begin extra aandacht geven. Afhankelijk van hoe het stelsel zich ontwikkelt, kan dit veranderen en kan de TloKB afweten in hoeverre in de loop van de tijd aanvullend onderzoek noodzakelijk is. De TloKB zal daarvoor in het eerste jaar het aantal en soort bouwactiviteiten nauwkeurig monitoren. Aan de hand van gedurende het jaar opgedane kennis en ervaring beziet de TloKB of en in hoeverre aanpassingen in de prioritering nodig zijn.

Daarnaast zal een toenemend aantal bouwprojecten geheel of gedeeltelijk worden gerealiseerd via industrieel bouwen. Bij industrieel bouwen worden delen van bouwwerken in fabrieken geproduceerd, waarna deze onderdelen op de bouwplaats in elkaar worden gezet. Met marktpartijen beziet de TloKB of deze manier van bouwen nieuwe eisen stelt aan het stelsel van kwaliteitsborging. Een specifieke variant van industrieel bouwen betreft flexwoningen. Mede gezien de woningbouwopgave wegen marktpartijen opties af om voldoende nieuwe woningen te kunnen bouwen. Flexwoningen worden veelal industrieel geproduceerd. Deze woningen worden veelal voor enkele decennia tot ruim 50 jaar gebouwd en kunnen in bepaalde gevallen worden herplaatst, afhankelijk van de vraag naar woningen. Ook voor flexwoningen zijn de vereisten van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) van toepassing en zij zullen vanaf 1 januari 2024 onder de Wkb vallen. Met marktpartijen zal de TloKB overleg voeren om te komen tot kwaliteitsborging en toezicht die recht doen aan de voordelen van industrieel bouwen. Hiervoor zal de TloKB tijdens de monitoring aandacht hebben voor marktinitiatieven gerelateerd tot industrieel bouwen en de toepassing van industriële bouw op de bouwplaats.

5.3.2 Programmering CO-stelsel

De TloKB zal zorgvuldig de resultaten uit het toezicht van de certificerende instellingen en de RvA monitoren. Naar aanleiding van de ontwikkelingen beziet de TloKB nader of en in hoeverre het is aangewezen dat zij aanvullende onderzoeken uitvoert.

Specifieke aandacht gaat in ieder geval uit naar het aantal gemelde (bijna) ongevallen met koolmonoxide. De TloKB treedt in het kader van monitoring in overleg met certificerende instelling om ook veelvoorkomende oorzaken van gevaarlijke incidenten te kunnen onderzoeken.

6 Bedrijfsvoering

6.1 Werk aan Uitvoering

In 2022 heeft de TloKB van het rijksbrede programma WaU¹⁰ éénmalig € 250.000 toegekend gekregen voor de ontwikkeling van een importportaal. Voor de beheerkosten van dit importportaal ontvangt de TloKB vanaf 2023 t/m 2031 structureel € 50.000 van het WaU-programma. Verder ontvangt de TloKB vanaf 2024 t/m 2031 structureel € 140.000 van het WaU-programma, bedoeld voor de uitbreiding van de formatie met een communicatieadviseur en om te investeren in de kwaliteit van haar medewerkers.

Naar verwachting zal de TloKB het importportaal eind 2023 in gebruik nemen en in 2024 treedt ook een communicatieadviseur in dienst. In het jaarverslag van 2023 zal de TloKB evalueren welke bijdrage de WaU-middelen hebben gehad in de uitvoering van de organisatie (stand van uitvoering).

6.2 Duurzaamheid

In lijn met het Rijksbeleid zal de TloKB in 2024 blijven streven naar een duurzame bedrijfsvoering. De TloKB wil verdere stappen zetten met betrekking tot duurzame communicatie en maatregelen voor vergaande automatisering. Door het aanbieden van digitaal vergaderen, telewerken en het importportaal wil de TloKB ook in 2024 vasthouden aan hybride werken, met twee dagen op kantoor en drie dagen thuiswerken, om zo haar CO₂-uitstoot te verlagen door woon-werkverkeer en zakelijk reizen te verminderen.

De TloKB erkent het belang van het bevorderen van bewustwording van duurzaamheid op de werkvloer. Daarom is de TloKB van plan om in 2024 bewustwordingssessies te lanceren om medewerkers bewuster te maken van duurzame werkwijzen en hoe zij kunnen bijdragen aan het verminderen van de milieu-impact van de organisatie.

6.3 (Duurzaam) inkopen

Voor inkoop maakt de TloKB gebruik van systemen die BZK beschikbaar stelt. Hierdoor sluit de TloKB zoveel mogelijk aan bij het inkoopbeleid van de Rijksoverheid. Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen zijn hierbij leidend. Bij het inkopen van goederen en diensten let de TloKB erop of leveranciers hier aandacht voor hebben.

6.4 Financiën

6.4.1 Tarieven 2024

Bij brief van 26 april 2023 heeft de minister van BZK de tarieven van de TloKB voor 2024 goedgekeurd. De tarieven van 2024 zijn tot stand gekomen door de tarieven en de kostprijs van 2023 te indexeren¹¹.

¹⁰ <https://www.werkaanuitvoering.nl/>

¹¹ Indexatie voor 2024: 104,28% (2023* 100).

KB-tarieven

→ tarief toelating

een eenmalige, initiële vergoeding voor de behandeling van de aanvraag om toelating van een instrument voor kwaliteitsborging tot het stelsel van kwaliteitsborging;

→ tarief registratie en wijzigingen

een jaarlijks terugkerende vergoeding per instrument voor het bijhouden van het register en het doorvoeren van wijzigingen;

→ tarief toezicht

een jaarlijkse bijdrage per in aanbouw zijnde bouwwerk of woning in een kwart van de kosten gemoeid met het toezicht door de TloKB op de naleving van de regels met betrekking tot de toegelaten instrumenten voor kwaliteitsborging.

Tabel 3 KB-tarieven 2023-2024 in € (gevolgklasse 1)

Gevolgklasse 1	2023	2024
Toelating, eenmalig, initieel, per instrument	32.225	33.604
Registratie, wijzigingen, jaarlijks, per instrument	27.621	28.256
Toezicht, jaarlijks, per instrument, per bouwwerk/woning*	10,59	11,04

* Met "bouwwerk" bedoelt de TloKB alle utiliteits- en infrastructurele bouwwerken. Alle bouwwerken die samen onderdeel uitmaken van de bouwactiviteit ziet de TloKB als één "bouwwerk" voor de tariefstelling. Met "woning" bedoelt de TloKB een zelfstandige wooneenheid/woning, al of niet deel uitmakend van een bouwwerk, inclusief eventueel bijbehorende losstaande bouwwerken (nevenfuncties).

EKV-tarieven

De EKV-diensten verleent de TloKB met dezelfde inzet en tegen dezelfde markttarieven zoals de Stichting Bouwkwiteit die ooit heeft vastgesteld met indexering¹².

Tabel 4 EKV-tarieven 2023-2024 in €

Besluit	Bbl 2023	BEG 2023	Bbl 2024	BEG 2024
Behandeling, per (verwezen*) BRL	473	473	494	494
Registratie, jaarlijks per BRL	68	68	71	71
Wijziging, per (verwezen*) BRL	354	354	361	361
Aanwijzing CI	2.284	2.284	2.384	2.384
EKV-registratie, jaarlijks per EKV	56	78	58	81
Jaarbijdrage merkgebruik	-	1.096	-	1.144

* Verwezen BRL: indien in een ter toetsing voorgelegde BRL wordt verwezen naar een (of meerdere) BRL's of protocollen die noodzakelijkerwijs ook beoordeeld moeten worden, dan wordt voor elk te toetsen verwezen document hetzelfde tarief als voor de primaire BRL in rekening gebracht.

¹² Indexatie voor 2024: 104,28% (2023* 100).

CO-tarief voor CI-aanwijzing

De wet- en regelgeving heeft alleen een tarief voorzien voor aanwijzing van een certificerende instelling. Op verzoek van BZK omvat dit tarief met ingang van 2024 niet meer de kosten van het aanwijzen van het CO-schema waarvoor de TloKB de CI aanwijst. Het CI-tarief van 2024 wijkt dus af van het vastgesteld CI-tarief van 2023, omdat de TloKB in het tarief van 2023 wel de aanwijzingskosten voor schema's had doorberekend.

Tabel 5 CO-tarief voor CI-aanwijzing 2023-2024 in €

Tarief	2023	2024
CI-aanwijzing	20.460	11.826

6.4.2 Begroting 2024

BZK heeft op 19 april 2023 de ontwerpbegroting van de TloKB voor 2024 vastgesteld.

In januari 2023 heeft de minister van BZK besloten om de inwerkingtreding van de Omgevingswet en daarmee ook de Wkb te verplaatsen naar 1 januari 2024¹³. Dit houdt in dat de TloKB pas op 1 januari 2024 start met haar toezichtactiviteiten, met als gevolg dat er in 2023 geen formele inspecties plaatsvinden en de markt over 2023 geen toezichtbijdrage betaalt.

Vervolgens besloot de minister in april 2023 alle toegelaten instrumenten vrij te stellen van het registratietarief binnen het KB-stelsel voor 2023. Het tarief voor 'Toezicht' en 'Registratie' wordt per jaar achteraf geheven. Als gevolg hiervan ontstaat er in de begroting van 2024 eenmalig een tekort van € 631.686¹⁴, dat het ministerie van BZK dekt. Pas vanaf 2025 zullen voor het eerst opbrengsten van het voorafgaande jaar 2024 tegenover de uitgaven van 2025 komen te staan. In 2024 is dat nog niet geval. Dit verklaart het lage percentage voor het aandeel van de markt in 2024.

Tabel 6 TloKB-begroting 2024 in € 1.000

	2024
KB	2.471
EKV	452
CO	279
WaU-intensiveringen	190
Totaal	3.392
Aandeel Rijk	3.223
Aandeel markt in %	5

De TloKB moet van BZK voor de begroting van 2024 een nieuwe berekeningsmethode hanteren voor haar personeelskosten. Voor de totstandkoming van de personeelskosten moet de TloKB naast de basisberekening¹⁵ ook rekening houden met een stafopslag van 9%. De TloKB had in de vastgestelde begroting 2024 geen rekening gehouden met deze opslag. In de doorberekening heeft de TloKB geconstateerd dat zij naar verwachting nog eens € 105.000 te kort zal komen. De TloKB verwacht dat de geleidelijk groei in bezetting voor 2024 het tekort binnen de vastgestelde begroting oplost.

¹³ Met besluit van 7 april 2023 is de datum van inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen definitief.

¹⁴ Tariefbijdrage registratie (2023) + gemiste toezichtbijdrage (2023) = (6 * € 27.621) + (44.000 * € 10,59)

¹⁵ HOT-tarief * formatie

6.4.3 *Tarieven 2025*

Na goedkeuring door de minister van BZK zal de TloKB in april 2024 haar tarieven voor 2025 publiceren op haar website.

6.4.4 *Begroting 2025*

De TloKB legt in de tweede helft van maart 2024 een ontwerpbegroting 2025 voor aan de minister van BZK.

6.5 **Informatievoorziening en ICT**

Sinds 2022 maakt de TloKB gebruik van een digitaal zaaksysteem (TOETS) voor de ondersteuning van haar primaire bedrijfsprocessen:

- toetsing en toelating/aanwijzing;
- toezicht;
- monitoring en evaluatie van het KB- en CO-stelsel;
- handhaving;
- beheer van openbare registers KB-, EKV-en CO-stelsel.

De TloKB zet TOETS ook in voor rapportages die als basis dienen voor de evaluaties van de drie stelsels. De ontwikkeling van het zaaksysteem heeft eind 2020 akkoord gekregen van CIO-BZK.

6.5.1 *WaU en importportaal*

De TloKB heeft eind 2022 aan DICTU de opdracht verleend om een importportaal te ontwikkelen voor op haar website. DICTU is de dienst ICT-uitvoering van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK). Met de ontwikkeling van een importportaal speelt de TloKB goed in op de veranderende vraag naar selfservice-opties wat de zelfredzaamheid van de ondertoezicht-gestelde (beschikkinghouder) vergroot.

De ontwikkeling van het importportaal bevindt zich in een vergevorderd stadium. De TloKB verwacht het importportaal eind 2023 in gebruik te nemen. In de periode na de start van het KB-stelsel (vanaf 1 januari 2024) verwacht de TloKB dat de eerste informatieoverdracht via het portaal zal plaatsvinden. Op basis van praktijkervaring zal de TloKB in 2024 beoordelen welke ontwikkelingen noodzakelijk zijn voor het importportaal.

6.5.2 *Registers*

Sinds maart 2023 biedt de TloKB-website toegang tot de registers van de drie stelsels: KB, EKV en CO. Deze toegang wordt mogelijk gemaakt via het zaaksysteem TOETS, met een presentatie op de TloKB-website. De zoekmodule van de drie registers zijn hieronder terug te vinden:

- [Register instrument kwaliteitsborging](#);
- [Register erkende kwaliteitsverklaringen](#);
- [Register gasverbrandingsinstallaties](#).

Zie '[Protocol werkwijze registers TloKB](#)' voor meer informatie over hoe de TloKB de drie registers voert. In het kader van toegankelijkheid en gebruiksvriendelijkheid zal de TloKB in 2024 verder bezien welke ontwikkelingen noodzakelijk zijn voor de drie registers.

6.5.3 *Lifecyclemanagement TloKB-ICT-systemen*

Onder lifecyclemanagement valt onder andere het plannen, implementeren, beheren en onderhouden van TloKB-ICT-applicaties: zaaksysteem (TOETS), importportaal en de drie registers van de TloKB.

Functioneel beheer Zaaksysteem en Importportaal

DICTU zal het functioneel beheer van TOETS en het importportaal uitvoeren. Binnen DICTU kan de TloKB terecht bij het Centraal Klanten Team (CKT) voor functionele ondersteuning van het zaaksysteem en het importportaal.

De dienstverleningsovereenkomst (DVO) regelt de implementatie en het beheer van deze systemen. Voor 2024 is budget gereserveerd voor preventief en correctief onderhoud. Indien van toepassing zal DICTU updates uitvoeren. Bekend is dat deze systemen tenminste twee keer per jaar een update ondergaan om te voldoen aan Rijksstandaarden. Daarnaast is ook ruimte gereserveerd om eventuele correcties in de systemen door te voeren.

Een budget voor doorontwikkeling acht de TloKB voor 2024 niet noodzakelijk. Mocht blijken dat dit toch noodzakelijk is, dan zal de TloKB in eerste instantie bekijken of zij dit binnen haar eigen begroting kan verwezenlijken. Dit alles zal gebeuren in goed overleg met CIO-BZK¹⁶.

Functioneel beheer drie registers

Typify B.V. (Typify) is verantwoordelijk voor het functioneel beheer van de drie registers met de zoekmodulefunctie die op de TloKB-website zijn gepresenteerd. Typify is een externe ICT-bouwer die de TloKB heeft ingeschakeld om de toegang tot de drie registers te ontwikkelen. Via een servicelevel agreement (SLA) kan de TloKB een beroep doen op functionele ondersteuning voor de registers. Deze SLA reserveert niet alleen budget voor preventief en correctief onderhoud, maar ook voor doorontwikkeling. In 2024 zal de TloKB meer aandacht besteden aan de registers met betrekking tot toegankelijkheid en verbeterde gebruiksvriendelijkheid. Om dit te bereiken zal de TloKB gebruikmaken van de expertise van haar communicatiemedewerker, die in 2024 in dienst treedt. De communicatiemedewerker voert in 2024 een analyse uit om te bepalen wat de verbeterpunten zijn.

6.5.4 Informatiebeveiliging

Zaaksysteem en importportaal

Initieel was het zaaksysteem niet voorzien van een externe koppeling; alleen TloKB-medewerkers hadden via het Rijksweb toegang tot het systeem. De toegang werd verleend op basis van authenticatie met gebruikersnamen (e-mailadres) en wachtwoord. Vanaf eind 2023 is de mogelijkheid ontstaan om externe informatie geautomatiseerd aan te leveren via een importportaal met behulp van een *machine-to-machine interface* (REST API)¹⁷. Deze ontsluiting gebeurt met versterkte beveiligingsmaatregelen. Externe partijen die willen aansluiten worden eerst *gewhitelist*. Dit betekent dat hun ICT-systemen, onder andere aan de hand van hun IP-adres, expliciet toestemming krijgen om informatie over te dragen naar de beveiligde omgeving van Rijksweb waarin het zaaksysteem functioneert. Daarnaast ontvangt zowel het zaaksysteem als de betreffende externe partij een beveiligingscertificaat. Deze ontsluiting maakt vervolgens ook gebruik van een gebruikersnaam en wachtwoord, geleverd door DICTU. Alleen als aan al deze voorwaarden is voldaan, kan de informatieoverdracht plaatsvinden.

Drie registers

De gegevens in de drie registers zijn openbaar toegankelijk en bevatten geen bijzondere beveiligingsmaatregelen. Het gaat hierbij om niet bedrijfsgevoelige informatie die wettelijk getoond dient te worden.

De database waaruit de drie registers zijn informatie weergegeven, is niet toegankelijk voor externe gebruikers. Toegang tot de server is alleen mogelijk met een *gewhitelist* IP-adres. Daarnaast is er ook een persoonlijke willekeurig gegenereerde beveiligingssleutel vereist om in te loggen op de server.

¹⁶ De CIO-BZK geeft oordelen aan de projecten en programma's van BZK met een ICT-component, en heeft als doel de realisatie ervan te bevorderen.

¹⁷ Application Programming interface (API)

6.5.5 Toegankelijkheid TloKB-website en registers

Het Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid¹⁸ bepaalt dat overheidssites moeten voldoen aan toegankelijkheidseisen zoals vastgelegd in EN 301 549/WCAG 2.1¹⁹. Daarnaast moeten overheids-sites verantwoording afleggen in een gepubliceerde toegankelijkheidsverklaring.

In 2023 heeft de TloKB haar website en registers laten auditen volgens WCAG 2.1 AA-normen. De resultaten van deze audit zijn verwerkt in het Toegankelijkheidsregister²⁰. Dit heeft geleid tot het verkrijgen van een toegankelijkheidsverklaring met label B (voldoet gedeeltelijk), die de TloKB op haar website heeft gepubliceerd²¹. In 2024 zal de TloKB verdere maatregelen nemen om de toegankelijkheid van haar website en registers te verbeteren. Als organisatie streeft de TloKB daarbij naar het wettelijk vereiste niveau AA (Voldoet volledig). Om dit te bereiken zal de TloKB gebruik maken van de expertise van haar communicatiemedewerker die in 2024 in dienst treedt.

6.5.6 Wet open overheid

Sinds 2022 leeft de TloKB de Wet open overheid (Woo) na, die de Wet openbaar bestuur (Wob) heeft vervangen. Een aanvrager kan met een Woo-verzoek de TloKB vragen om openbaarmaking van overheidsinformatie. Het gaat hierbij om informatie die is vastgelegd in documenten waarvan de TloKB de penvoerder of ontvanger is. Om te voldoen aan de Woo heeft de TloKB een contactpersoon aangewezen en op de website een digitaal loket²² ingericht. Hier kan de aanvrager meer informatie vinden over de Woo en via e-mail (woo@tlokb.nl) een Woo-verzoek indienen. Daarnaast kan ook per post een Woo-verzoek bij de TloKB worden gedaan. Voor 2024 werkt de TloKB aan de verdere inrichting van haar informatievoorziening, zodat de TloKB een Woo-verzoek efficiënt kan afhandelen. Dit wil de TloKB bereiken door heldere protocollen op te stellen met betrekking tot de afhandeling van meldingen, klachten en verzoeken. Daarnaast zal de TloKB het bewustzijn over het belang van een solide informatiehuishouding onder haar medewerkers vergroten door middel van cursussen en webinars die BZK aanbiedt. Verder zal de TloKB in 2024 bezien welke informatie zij actief openbaar maakt in overeenstemming met de Woo. Dit zal de TloKB doen door een analyse uit te voeren om te bepalen of er een discrepantie is tussen de informatie die de TloKB momenteel actief openbaar maakt en wat de Woo vraagt.

6.5.7 Communicatie

Een in 2023 geworven communicatieadviseur start in 2024 zijn werkzaamheden ten behoeve van heldere, doeltreffende communicatie naar belanghebbenden buiten de organisatie. Dit gaat de adviseur doen door voorlichting te geven, het doorontwikkelen en actualiseren van de website, activiteiten te organiseren en het starten van online en offline mediacampagnes.

6.6 Organisatie, personeel, huisvesting

6.6.1 Aandeel vrouwen in topfuncties

Het aandeel vrouwen in topfunctie is in 2023 tot zover hetzelfde gebleven vergeleken met 2022. In 2023 was 33% van de bestuursleden vrouw en 33% van de leden van de RvAdvies vrouw. De directieformatie met schaal 15 of hoger bestaat uit drie fte, allen man.

Voor 2024 verwacht de TloKB geen veranderingen in het bestuur en de directieformatie. Met betrekking tot de leden van het RvAdvies kan de bezetting van het RvAdvies wel veranderen, aangezien de samenstelling nog onderhevig kan zijn aan veranderingen. Bij het vinden van de juiste persoon binnen het RvAdvies zal de TloKB haar keuze geheel baseren op expertise.

18 <https://wetten.overheid.nl/BWBR0040936/2018-07-01>

19 <https://www.forumstandaardisatie.nl/open-standaarden/digitoegankelijk-en-301-549-met-wcag-21>

20 <https://www.toegankelijkheidsverklaring.nl/register>

21 <https://www.tlokb.nl/toegankelijkheid>

22 <https://www.tlokb.nl/over-de-tlokb/contactgegevens-tlokb>

6.6.2 *Gebruikers- en klanttevredenheid*

Om een beeld te krijgen hoe de TloKB functioneert tegenover haar dienstafnemers, maakt de TloKB gebruik van haar RvAdvies. Hierin is de TloKB minstens één keer per jaar van plan om 'klanttevredenheid' als onderwerp te agenderen in de RvAdvies.

6.6.3 *Strategisch personeelsbeleid*

Voor haar strategisch personeelsbeleid sluit de TloKB zoveel mogelijk aan bij de strategische planning- en controleyclus (SPOC) van BZK. De SPOC is bedoeld om binnen ieder BZK-onderdeel het gesprek aan te gaan over de eigen personele en organisatorische ontwikkeling. Voor 2024 gebeurt dit aan de hand van de vier thema's waar de TloKB in 2024 als volgt mee omgaat.

Aantrekkelijk werkgeverschap

In de huidige krappe arbeidsmarkt erkent de TloKB het belang van aantrekkelijk werkgeverschap. Haar focus voor 2024 ligt op het aantrekken en behouden van talent. Om hieraan invulling te geven zal de TloKB meer nadruk leggen op het zichtbaar maken van diverse loopbaan- en vaardigheidstrajecten binnen de rijksoverheid. Dit vergroot de kans dat getalenteerde medewerkers binnen de organisatie willen blijven, omdat ze de mogelijkheid ervaren om hun vaardigheden te verbeteren en hun loopbaan binnen de organisatie vorm te geven en eventueel binnen de rijksoverheid voort te zetten. Dit kan hun tevredenheid en betrokkenheid vergroten en leidt tot minder verloop, wat resulteert in het behoud van waardevolle kennis en ervaring.

Het toerusten van medewerkers

Voor het toerusten van medewerkers heeft TloKB gereflecteerd over de manier van werken binnen de organisatie. Het hybride werken hebben de medewerkers positief beoordeeld. Als gevolg hiervan heeft TloKB besloten om in 2024 het hybride werken voort te zetten met onder meer twee vaste kantoordagen. TloKB zal alle benodigdheden voor een gedegen thuiswerkplek faciliteren. In 2024 zal TloKB ook investeren in een grondige onboarding van nieuwe medewerkers. Bij indiensttreding zullen zij hetzelfde opleidingscurriculum volgen als de oorspronkelijke TloKB-medewerkers en ontvangen ze een introductiedossier met alle relevante informatie over de TloKB. Halverwege 2024 is TloKB van plan om een evaluatie van het onboarding-proces uit te voeren om te beoordelen waar eventuele verbeteringen nodig zijn.

Diverse en veilig werkomgeving

Uit het medewerkersonderzoek van 2023 (MO) blijkt dat de TloKB goed scoort in het creëren van een diverse en veilige werkomgeving binnen de organisatie. Hoge scores op de thema's 'ongewenste omgangsvormen' (9,7) en 'sociale veiligheid' (9,3) bevestigen dit beeld. Voor 2024 heeft de TloKB de intentie om dit resultaat voort te zetten door samenwerking te faciliteren en ruimte te bieden voor het respecteren van verschillende meningen en uitgangspunten binnen de organisatie. Dit doet de TloKB door onder andere in de weekoverleggen ruimte te reserveren voor intervisie en het bespreken van dilemma's.

De wendbaarheid van de organisatie

De TloKB bevindt zich nog steeds in een groeifase tot haar uiteindelijke formatie binnen gevolklasse 1. Tot eind 2024 kiest de TloKB nog niet voor volledige bezetting van de formatie. In 2024 zal de TloKB wel verdere stappen ondernemen in de werving van personeel, zodat de TloKB eind 2024 wel vooruitzicht heeft op een volledige bezetting voor de uitvoering van de KB-toezichttaken. Dit doet de TloKB door vanaf 2024 direct weer te beginnen met een nieuwe wervingscampagne voor het werven van inspecteurs. Hierbij voorziet de TloKB in 2024 geen noodzaak in het gebruik van externe inhuur voor haar primaire werkzaamheden.

6.6.4 Personeel

Op 1 januari 2024 heeft de TloKB een bezetting van 17,44 fte die tot einde 2024 groeit naar een omvang van 25,5 fte vanwege de start van toezichtactiviteiten per 1 januari 2024. De werving van inspecteurs zal geleidelijk plaatsvinden naar verwachting van het aantal bouwactiviteiten onder het KB-stelsel.

In 2023 deed de TloKB mee aan de tweejaarlijkse medewerkeronderzoek (MO). De TloKB-respons op het MO 2023 was 100%. Op alle 15 thema's deed de TloKB het even goed als of beter dan het gemiddelde van de top 3 van de benchmarkgroep (zie tabel 6).

Tabel 7 Medewerkeronderzoek TloKB 2023

Organisatieaspect	TloKB 2023	Openbaar bestuur en veiligheid 2023	Top 3 Openbaar bestuur en veiligheid 2023	TloKB 2021
Ongewenste omgangsvormen	9.7	8.8	9.1	9.0
Mate van invloed	8.8	7.1	7.6	-
Sociale veiligheid	8.6	7.7	8.1	8.1
Loopbaanondersteuning	8.4	6.5	7.4	7.5
Inhoud werk	8.2	7.5	7.8	8.2
Leiderschap	8.2	6.7	7.3	8.1
Zelfstandigheid	8.1	6.6	7.1	7.5
Bevlogenheid	8.1	7.2	7.7	8.1
Werkdruk	8.1	5.3	6.4	7.5
Samenwerking	8.0	7.5	8.0	7.7
Rolduidelijkheid	7.9	6.7	7.8	8.1
Inclusiviteit	7.7	6.8	7.1	8.5
Informatievoorziening	7.5	5.7	6.8	7.8
Herstelbehoefte	7.3	5.6	6.6	6.9
Betrokkenheid	6.9	6.2	6.8	7.4

Het MO meet de beleving van de medewerkers op verschillende aspecten van een organisatie. De beleving is een resultante van hoe de medewerker tegen zijn organisatie aankijkt en wat de stand van zaken feitelijk is in de organisatie. De vraag is dan ook of de medewerkers vanuit beleving aanleiding zien tot verbeterpunten. De TloKB-medewerkers hebben de resultaten in gezamenlijkheid besproken. Gezien de jonge en in opbouw zijnde organisatie leidt dit tot de volgende onderwerpen als verbeterpunten waar de TloKB in 2024 mee aan de slag gaat:

- **Rolduidelijkheid:** De eerste jaren van de TloKB hebben in het teken gestaan van toelating en aanwijzing. Vanaf 2024 zal dit verschuiven naar toezicht en handhaving. Taken en acties van de TloKB zijn dan ook meer gericht op het verzamelen van informatie en toezichthouden en minder op het toelaten en aanwijzen. Dit vraagt om rolduidelijkheid van de TloKB naar de TloKB-beschikkinghouders, maar ook tussen de afdelingen T&T en T&H onderling. Ofwel wanneer is er sprake van toelating en wanneer van toezicht. Rolduidelijkheid creëert de TloKB in 2024 door middel van het uitwerken en opstellen van protocollen van haar taken.
- **Samenwerking:** De TloKB is een jonge en in opbouw zijnde organisatie. In 2024 door het jaar heen starten zo'n tiental nieuwe medewerkers. Veelal inspecteurs die grotendeels 'buitenshuis' hun werk uitvoeren. Daarnaast is hybride werken de standaard binnen de TloKB. Goede onderlinge samenwerking tussen medewerkers en de afdelingen is van groot belang. Om de samenwerking te vergroten hanteert de TloKB een tweetal 'vaste' kantoordagen,

waarbij ontmoeten, samenwerken en kennisoverdracht centraal staan.

- **Communicatie en informatie** is ondersteunend aan samenwerking en rolduidelijkheid. In 2024 besteedt de TloKB extra aandacht bij de start van toelatings- en toezichtzaken aan het hebben van en verzamelen van voldoende informatie en een goede interne én externe communicatie. Bij omvangrijke taken zal de TloKB een projectplan openstellen, waarbij communicatie en informatie een belangrijk onderdeel is.
- **Loopbaanondersteuning:** De TloKB stimuleert actief haar medewerkers in hun loopbaanontwikkeling. Daarbij kunnen medewerkers zowel gebruik maken van het opleidings- en trainingsaanbod van BZK zelf als ook van externe opleiders. Om richting te geven in ontwikkelmogelijkheden zal de TloKB in 2024 hieraan extra aandacht besteden in de startgesprekken met nieuwe medewerkers en in de jaarlijkse P-gesprekken met bestaande medewerkers.

6.6.5 Gesprekscyclus

Elke medewerker krijgt na zijn aanstelling een startgesprek en draait daarna mee in de jaarlijkse cyclus van P-gesprekken in februari.

6.6.6 Integriteit

Sinds 22 april 2022 hanteert de TloKB haar eigen [gedragscode en integriteitsbeleid](#), welke in lijn zijn met de [Gedragscode Integriteit Rijk, CAO Rijk](#), en [de missie en visie](#) van de TloKB. In deze documenten staat beschreven hoe de TloKB omgaat met belangen. Alle (nieuwe) medewerkers van de TloKB leggen de ambtseed af. Om kennis betreft integriteit te waarborgen is extra aandacht besteed in het introductiedossier van alle (nieuwe) medewerkers. Daarnaast reserveert de TloKB, net als voorgaande jaren, in 2024 tijdens de weekoverleggen ook ruimte voor interview, waarin dilemma's en vraagstukken openlijk worden besproken.

Afstand tot de arbeidsmarkt

De TloKB wil een bijdrage leveren in het creëren van kansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, met als doel invulling te geven aan de banenafspraken. In overeenstemming met de banenafspraken is de TloKB van plan zich te houden aan de jaarlijkse quotumregeling die het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) vaststelt. In 2023 heeft de TloKB de mogelijkheid verkend om invulling te geven aan de banenafspraken. In 2024 zal de TloKB concrete stappen ondernemen om 0,7 fte²³ van haar formatie in te vullen met iemand met een arbeidsbijzonderheid. Hiervoor zal de TloKB contact opnemen en onderhouden met relevante stakeholders binnen dit domein.

6.6.7 Ziekteverzuim

Tot op heden ziet de TloKB voor 2024 geen noodzaak voor verzuimgerichte maatregelen. Mocht de TloKB in 2024 signalen ontvangen dat er interne factoren zijn die het verzuim negatief beïnvloeden, dan zal de TloKB contact opnemen met P&O-BZK om een passend plan van aanpak te bespreken.

6.6.8 Werving personeel

Vanaf 2024 is de TloKB van plan om geleidelijk 6 fte inspecteurs in dienst te nemen. De verwachting is dat inspecteurs in dienst zullen treden in het tweede kwartaal (Q2), derde kwartaal (Q3) en vierde kwartaal (Q4) van 2024. Gezien de krapte op de arbeidsmarkt zal de TloKB vanaf januari 2024 beginnen met een wervingscampagne. Bij de werving wordt de nadruk gelegd op enerzijds medewerkers met een bouwkundig profiel en anderzijds medewerkers met een bedrijfskundig profiel.

23 Berekend a.d.h.v. van het quotum die het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZK) in 2023 voor de rijksoverheid heeft vastgesteld: 2,76% van de formatie. 25,5 fte * 0,0276 = 0,7 fte.

bron <https://www.uvw.nl/werkgevers/veelgestelde-vragen/quotumregeling/detail/hoe-hoog-is-het-quotumpercentage>

6.6.9 Externe inhuur

In 2024 verwacht de TloKB in haar bezetting geen gebruik te maken van externe inhuur. Mocht dit in 2024 noodzakelijk blijken, dan zal de TloKB ervoor waken dat het percentage externe inhuur binnen haar bezetting de Rijksnorm (maximaal 10%) blijft.

6.6.10 Preventie institutioneel racisme

In opdracht van BZK onderzocht de TloKB of en waar zich risico's van institutioneel racisme voordoen binnen de organisatie, en welke maatregelen de TloKB eventueel moet nemen om dit binnen de organisatie te voorkomen. De TloKB acht de kans op institutioneel racisme het hoogst bij haar omgang met beschikkinghouders en haar medewerkers. Om dit te voorkomen, heeft de TloKB basismaatregelen genomen.

In de gedragscode en het integriteitsbeleid is onder andere opgenomen dat de TloKB geen afkomstgerelateerde persoonsgegevens registreert. Daarnaast voert de TloKB het wervings- en selectiebeleid uit in overeenstemming met het centrale P&O-beleid van BZK. De leden van de selectiecommissie doorliepen hiervoor een training. De TloKB realiseert zich dat racisme zich via vooroordelen of vooringenomenheid in de organisatie kan sluipen. Met dit in gedachten heeft de TloKB het voornemen om in 2024 haar procedures te evalueren en indien nodig te verbeteren. Voor 2024 is een aandachtspunt dat de TloKB in haar communicatie, zoals haar taalgebruik, meer aandacht zal besteden aan neutraliteit en toegankelijkheid. Verder zal de TloKB ervoor zorgen dat de beelden die zij gebruikt een diverse groep aanspreken.

6.6.11 Opleiden

Nieuwe medewerkers doorlopen hetzelfde opleidingscurriculum als de startformatie van de TloKB heeft doorlopen. Reeds in dienst zijnde medewerkers werken elk een nieuwe collega in. In het kader van levenslang leren en de TloKB als lerende organisatie onderhouden de medewerkers bij voortduring hun kennis en vaardigheden, waar nodig in gezamenlijke training. Deficiënties zullen met gerichte bijscholing worden weggewerkt. Periodiek identificeren de medewerkers de leerbehoeftes met als doel om het interne opleidingsplan hierop af te stemmen. Deze leerbehoeftes hebben betrekking op kennis en vaardigheden benodigd bij het uitvoeren van de werkzaamheden. In 2024 zal de TloKB zorgen voor een VCA-cursus voor de medewerkers.

6.6.12 Medezeggenschap

De omvang van de dienst TloKB, minder dan 50 fte, verplicht niet tot de instelling van een Ondernemingsraad (OR). Wel kan de TloKB een personeelsvertegenwoordiging (PVT) instellen of zal zij een PVT instellen indien een meerderheid van het personeel daar om vraagt gezien de TloKB-omvang van meer dan tien medewerkers.

In het geval dat er geen PVT komt, vindt er minimaal tweemaal per jaar een personeelsvergadering (PV) plaats. Een PV is een bijeenkomst over de algemene gang van zaken van de onderneming (art. 38 WOR).

(Het personeel is formeel niet vertegenwoordigd in OR-KD of departementale ondernemingsraad van BZK.).

6.6.13 Huisvesting

Sinds september 2020 is de TloKB gevestigd in Rijswijk in het gebouw van de Nationale en Internationale Wegvervoerorganisatie (NIWO), een zbo van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

De behoefte aan kantoorruimte wordt enerzijds bepaald door hybride werken en anderzijds de toezichtwerkzaamheden op locatie. De bestaande huisvesting biedt voorlopig voldoende mogelijkheden voor de ontwikkeling in de huisvestingsbehoefte.

6.7 Verantwoording 2023

De TloKB zendt voor 15 maart 2024 haar jaarverslag over haar activiteiten in 2023 naar de minister van BZK en daarna na het parlement. Over het CO-stelsel rapporteert de TloKB separaat voor 1 juli 2024.

7 Risico's en beheersmaatregelen

De TloKB maakt een onderscheid tussen twee soorten risico's: risico's waarop de organisatie directe invloed kan uitoefenen en risico's die buiten haar invloedssfeer liggen. Hieronder volgt een uiteenzetting van deze risico's.

7.1.1 *Risico: aantrekkelijk werkgeverschap*

Een risico waarop de TloKB invloed kan uitoefenen, is haar positie op de arbeidsmarkt als aantrekkelijke werkgever. De uitdaging hierbij is het vinden van geschikte kandidaten om de toezichtfuncties te vervullen. De TloKB zet in op een evenredige formatiegroei aan de hand van de toename van het aantal bouwprojecten onder de Wkb. Aantrekkelijk werkgeverschap houdt niet alleen in dat de juiste kandidaten voor een functie worden gevonden, maar ook dat de TloKB haar medewerkers behoudt. Dit doet de TloKB door rekening te houden met de behoeften en verwachtingen van medewerkers. Een risico hierbij is dat wanneer een medewerker een gebrek aan groeimogelijkheden ervaart, zowel in termen van vaardigheden als loopbaanontwikkeling, de werknemer eerder geneigd zal zijn buiten de TloKB dergelijke kansen te zoeken. Om hier beter invulling aan te geven besteedt de TloKB meer aandacht aan het zichtbaar maken van verschillende loopbaan- en vaardigheidstrajecten binnen de rijksoverheid. Dit wil de TloKB gaan doen door informatiesessies te organiseren en informatie op te nemen in het introductiedossier.

7.1.2 *Risico: binnen de drie stelsels*

Binnen de stelsels waarin de TloKB functioneert heeft zij een aantal risico's geïdentificeerd die een negatief effect kunnen hebben in het functioneren van het stelsel.

KB-stelsel

De minister van BZK heeft in 2023 besloten om vanaf 1 januari 2024 de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) stapsgewijs in werking te laten treden. Dit houdt in dat de Wkb vanaf 1 januari 2024 van kracht gaat voor nieuwbouw in gevolgklasse 1. Voor verbouw zal de Wkb niet eerder dan 1 januari 2025 van kracht gaan. Het risico hierbij is dat het geleidelijk invoeren van de wet kan leiden tot verwarring en complexiteit, omdat verschillende delen van de wet op verschillende momenten van kracht zijn. Dit leidt ook tot hogere administratieve lasten voor alle betrokkenen gezien het feit dat er binnen gevolgklasse 1 met verschillende systemen gewerkt moet worden. Dit risico is ontstaan door politieke overwegingen waar de TloKB geen invloed op heeft. Hierdoor ligt dit risico buiten de invloedssfeer van de TloKB.

EKV-stelsel

Sinds 22 april 2022 heeft de TloKB de EKV-taak overgenomen van Stichting Bouwkwiteit (SBK). Waarbij eerst een private organisatie de publieke taak uitvoerde, wordt deze taak nu geheel onder verantwoordelijkheid van de minister van BZK uitgevoerd. Doordat lange tijd het voortbestaan van het EKV-stelsel onduidelijk was, heeft de TloKB het toetsingskader van SBK een-op-een overgenomen. Het toetsingskader dateert uit 2009 en 2017. Mogelijk risico is dat het toetsingskader niet meer betrouwbaar en representatief is anno 2024. De TloKB ziet in dat zij invloed kan uitoefenen om dit risico op te vangen. Om dit te doen gaat de TloKB het toetsingskader in 2024 omzetten naar een TloKB-aanwijzingskader, waarbij zij analyseert of het toetsingskader nog state-of-the-art is. Bij het omzetten naar een TloKB-aanwijzingskader betreft de TloKB de schemebeheerders, de Raad voor Accreditatie, kwaliteitsborgers en instrumentaanbieders (KB-stelsel), alvorens het nieuwe kader in werking zal treden.

CO-stelsel

Per 1 april 2023 geldt de verplichting dat alleen gecertificeerde installatiebedrijven mogen werken aan gasverbrandingsinstallaties. Desondanks blijft het aantal certificaathouders (installatiebedrijven) in het register achter bij het aantal bedrijven dat door onderzoeksbureau SIRA voor de sector is geschat.

Een deel van niet geregistreerde bedrijven lijkt te zijn ontstaan door onduidelijkheid bij installatiebedrijven over de werking van het CO-stelsel. Daarnaast is de capaciteit van de certificerende instellingen niet toereikend om grote hoeveelheden certificaten in een korte tijd te verstrekken. Het behalen van een certificaat vereist een grondig toelatingsonderzoek door de certificerende instelling. Bovendien hebben veel installatiebedrijven zich aangemeld bij de (voorheen) koepelorganisatie CO-keur, terwijl een koepelcertificaat met de bestaande certificatieschema's niet mogelijk is.

Door het achterblijven van het aantal gecertificeerde installatiebedrijven ontstaat het risico van een valse start van het stelsel waarbij consumenten installateurs aan hun gasverbrandingsinstallaties laten werken die nog niet gecertificeerd zijn. Dit ondermijnt het doel van het CO-stelsel om de kwaliteit van werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties door certificering te verbeteren en zo bij te dragen aan de vermindering van koolmonoxide-ongevallen. De certificering van installatiebedrijven valt buiten de scope van invloed van de TloKB. Echter kan de TloKB in 2024 invloed uitoefenen om het aantal gecertificeerde installatiebedrijven te vergroten door via verschillende kanalen consumenten, bevoegd gezag en bedrijven te informeren over de werking van het CO-stelsel. Aanbesteding door de consument, toezicht door het bevoegd gezag en kennis bij de installatiebedrijven functioneren dan als prikkels voor installatiebedrijven om hun certificaat te behalen.

Tot besluit

Het jaar 2023 was voor de TloKB het jaar dat de inwerkingtreding van wet- regelgeving vastgelegd werd. Dat zorgde voor meer focus in het verder ontwikkelen van de toezichtfunctie en het inrichten van de wijze van monitoren en evalueren. De TloKB-registers zijn beproefd op werking en robuuste toegankelijkheid.

In het jaar 2024 zal de TloKB volledig operationeel worden in nagenoeg alle facetten van haar taakuitoefening. Afhankelijk van de ontwikkeling in het bouwvolume na 1 januari 2024 groeit de bezetting van de formatie van de TloKB naar 25,5 fte.

Beter vertrouwen in kwaliteit van bouwen

Toelatingsorganisatie Kwaliteitsborging Bouw

Veraartlaan 10 | 2288 GM | Rijswijk

Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag

Telefoon: (070) 307 03 57

E-mail: info@tlokb.nl

www.tlokb.nl

